

TEOSOFIA JA TEOSOFISET SEURAT

RR toukokuu 1970 nro 5

Olen monta kertaa pahoitellut sitä seikkaa, että tohtori Steiner kannattajineen aikoinaan eroitettiin Teosofisesta seurasta ja että he sitten muodostivat oman Antroposofisen Seuransa. Oli mielestäni köyhyyden todistus, ettei T. S:n seinien sisälle mahtunut erilaisia näkökantoja ja erilaisia opettajia seuraajineen: henkinen elämänvoima oli vähenemässä samassa määrin kuin sille piti etsiä rajoituksia ja opinkappaleita; totuus viihtyi vapaudessa.

Lakkasin kuitenkin pahoittelemasta, kun muistin, että oli tehtävä ero Teosofisen Seuran ja teosofisen liikkeen välillä. Teosofisen liikkeen ovat Mestarit panneet alulle, se sisältää ja kuvastaa Heidän korkeata ja laajaa inspiraatiotaan. Teosofinen Seura sitä vastoin on semmoinen, jommoiseksi ihmiset sen tekevät. Teosofisen liikkeen inspiraatio etsii itselleen useampia ilmennyksiä, joista yksi on Teosofinen Seura, toinen Antroposofinen Seura jne. Nämä ilmennykset ovat samassa suhteessa teosofiseen liikkeeseen kuin yksityiset hedelmäpuut ovat siihen maaperään, jossa ne itävät ja kasvavat. Näin ollen useamman seuran synty ei todista teosofisen liikkeen köyhyyttä, vaan sen rikkautta, hedelmällisyyttä ja henkistä voimaa. Tosin samalla tulee todistetuksi, että kukin yksityinen seura on ihmistekoa, joka ei vastaa liikkeen ihannetta sen koko laajuudessa ja korkeudessa.

Tänä kesänä sain kuitenkin syytä sydämelliseen iloon siitä vapaamielisestä ja aito teosofisesta hengestä, joka kaikesta huolimatta vallitsee Teosofisessa Seurassa. Kuten tämänkin lehden lukijat tietävät ja muistavat, olen erinäisissä kysymyksissä ollut toista mieltä kuin T. S:n nykyinen presidentti, Mrs. Annie Besant. Useat meikäläiset teosofit ovat siitä olleet huolissaan, ovatpa menneet niinkin pitkälle, että ovat epäilleet teosofisuuttani ja sopivaisuuttani T. S:n jäsenenä. Nyt on kysymys ratkaistu, ja huolestuneet ovat tilaisuudessa täydellisesti vapautumaan huolis-

taan, sillä Mrs. Besant on itse kirjoittanut, vastaukseksi hänelle tekemääni kysymykseen, ihmettelevänsä sitä, että kukaan pitää minua hänen „vastustajanaan”, ja iloitsevansa siitä, että kuljen omaa tietäni ja teen omaa työtäni, sillä „maailma kaipaa apua kaikkiin suuntiin, eikä suinkaan loppumattomia toisintoja.”

Samalla on myös ilahduttavalla tavalla tullut todetuksi Teosofisen Seuran vapaus ja sen johdon joustavuus. Olimme – muutamat T. S:n ystävät – kääntyneet T. S:n presidentin puoleen asiassa, joka painoi mieltämme ja huolestutti meitä. Asia oli seuraava: Suomen T. S:n jäsenet ovat viime vuosina jakautuneet ikäänkuin kahteen puolueeseen, joista toinen pitää teosofien velvollisuutena ottaa osaa yhteiskunnallisiin parannuspuuhiin, toinen taas pysyttelee alkuperäisessä teosofisessa työohjelmassa, tahtoen säilyttää teosofisen liikkeen puhtaasti henkisenä liikkeenä. Väli näiden „puolueiden” välillä on aikaa myöten kehittynyt yhä kireämmäksi, suureksi osaksi siitä syystä, että „yhteiskunnallinen puolue” on uskonut kulkevansa presidentin jäljissä ja noudattavansa hänen uusia työsuunnitelmiaan, jonka tähden se on katsonut velvollisuudekseen arvostella „henkistä puoluetta” vanhoilliseksi ja epäteosofiseksi. Kirjeessä presidentille olimme kuten sanottu esittäneet näitä seikkoja ja kysyneet hänen neuvooaan, samalla ehdottaen ratkaisua, joka mielestämme oli ainoa mahdollinen oikeuden ja veljeyden kannalta. Presidentti on nyt vastauksessaan tosiasiallisesti hyväksynyt tekemämme ehdotuksen.

Mrs. Besantin vastauskirje julkiluettiin Suomen Teosofisen Seuran vuosikokouksessa Tuonenkylässä kesäkuun 25 p:nä. Sen mukaan Suomen Teosofinen Seura voi jakautua kahteen itsenäiseen osastoon, joilla kummallakin on omat työtapansa, omat taloutensa ja omat hallituksensa; ylisihteeri vain on yhteinen molemmille osastoille, välittäen yhteyden Teosofisen Seuran Päämajan ja presidentin kanssa sekä allekirjoittaen Suomen T. S:n kaikki asiapaperit.

Vaikka tämä presidentinkin taholta tehty ehdotus ei vuosikokouksessa herättänyt vastakaikua „yhteiskunnallisessa puolueessa”, liittyivät kuitenkin läsnäolevat „henkisen puolueen” jäsenet osastoksi, jonka nimeksi valittiin „Suomen Teosofisen Seuran Okkultinen Osasto”. Yleisen äänestyksen avulla Seuran jäsenten kesken päätettiin tiedustella, ketkä kaikki tahtovat tähän Okkultiseen Osastoon liittyä. Sitä varten on lähetetty painettu kiertokirje ja äänestyslippu Seuran jäsenille, jonka lisäksi Suomen T. S:n perustaja-ylisihteeri – toisin sanoen allekirjoittanut – kesän aikana on käynyt tervehtimässä kaikkia Seuramme loosheja. Kun on saatu selville, millä tavalla Seuran jäsenet ovat jakautuneet, pidetään syksyn kuluessa Helsingissä Okkultisen Osaston perustava kokous, jonka jälkeen varsinainen teosofinen toiminta uusissa merkeissä alkaa.

Näin otettu askel ei missään suhteessa jää merkityksettömäksi, sillä Teosofisen Seuran historiassa on nyt ensi kerran virallisesti ratkaistu ja vahvistettu, että erilaiset käsitykset teosofisista velvollisuuksista ja T. S:n tehtävistä mahtuvat rinnatusten toimimaan saman seuran katon alla. Ennen on aina muodostunut uusi seura, kun on ilmaantunut poikkeavia käsityksiä teosofisesta työstä ja tehtävästä; sillä tavalla syntyi Judgen seura Amerikassa v. 1898, Mrs. Tingley'n „Yleinen Veljeys” v. 1898 ja Antroposofinen Seura v. 1912. Nyt on tämmöinen harha-askel vältettävissä siten, että Suomen T. S. jakautuu kahteen yhtä oikeutettuun osastoon, jotka kumpikin edustavat Teosofista Seuraa ja teosofiaa. Seuratkoon Mestarin pyhä siunaus kaikkien meidän työtämme!

Tietäjä, 1920, 6